

Wiadomości

Piątek, 7 lipca 2023

Na budynku przy ul. Mickiewicza odsłonięto pamiątkową tablicę

Sara Melzer jest doktorem pedagogiki, nauczycielem, wykładowcą, a w ostatnim ćwierćwieczu, czynną artystką. Ocalona z holocaustu, mieszkała przez pewien czas w Gorlicach. Dziś, przy ul. Mickiewicza, z jej inicjatywy odsłonięto tablicę ku pamięci dziadka Eliezera Weinfelda, który wybudował kamienicę znajdującą się pod numerem 7.

W wydarzeniu wziął udział Burmistrz Miasta Gorlice Rafał Kukła, członkowie rodziny Sary Melzer, przedstawiciel Sądeckiego Sztetla Łukasz Połomski, a także regionalista Tomasz Pruchnicki.

Tablicę pamiątkową odsłoniła inicjatorka, która przytoczyła także opis kamienicy jaki zapamiętał Markus Weinfeld (wnuk Eliezera) i spisał w 1973 roku w Hajfie:

Dom budowano wtedy w następujący sposób: najpierw wszyscy najprostszy robotnicy wykopali rów wokół działki pod fundament wielkości domu, zgodnie z planem. A potem wzięli kamienie i włożyli je do rowu z mieszkanką wapna i piasku, a potem przyszli profesjonalni budowniczowie i na tym fundamencie zaczęli kłaść cegły wypalane w warstwie mieszkanki wapna i piasku i puszczały warstwy do 2 m wysokości [...]

A potem przyszli stolarze i związali dach grubym drewnem, aby utrzymać dach, a blacharze położyli blachę na całym dachu powyżej. A wewnątrz budynku na każdym piętrze było 8 pokoi.

[...]Na parterze w piekarni i magazynach były posadzki cementowe. A w sklepach zmarły ojciec kładł podłogi pięknie malowanymi kaflami, a kuchnie w każdym mieszkaniu były z białej porcelany

Inskrypcja na tablicy napisana jest po polsku i hebrajsku. Tekst głosi:

Dom ten wybudował w 1905 r. ZVI ELIEZER WEINFELD (1868-1941) hojny człowiek. W czasie II wojny światowej został zmuszony do ucieczki z domu i zmarł na wygnaniu w Sinyuga na Syberii. Jego potomkowie mieszkają w Izraelu.

Sara Melzer (z domu Weinfeld) urodziła się 4 lutego 1927 roku w Nowym Sączu w rodzinie Awrahama i Malki Weinfeldów. Rodzina od strony jej matki (z domu Landau) pochodzi od Rabina Jehezkela Landaua z Pragi (znanego jako Noda beJehuda) i rabina Mojżesza Isserlesa z Krakowa (znanego jako Remu). W wieku ośmiu lat przeprowadziła się z rodziną do Nowego Targu, skąd później wszyscy przenieśli się do Gorlic. Stamtąd, po wybuchu II Wojny Światowej, uciekła przed okupacją na wschód.

Najpierw do Bełżca, a później w okolice Lwowa. W czerwcu 1940 roku, wspólnie z dziadkiem, rodzicami i sześciorgiem rodzeństwa, została zesłana na Syberię. Po roku spędzonym w obozie dla więźniów politycznych zmarł jej dziadek Eliezer Weinfeld. Sara wraz z rodziną zmuszona została do katorżniczej pracy w kopalni złota przez kilka kolejnych lat. Po wojnie rodzinie udało się wrócić do Polski, skąd po pewnym czasie udali się przez Czechosłowację do Eichstatt w Niemczech, gdzie oczekiwali na przepustkę by wyemigrować do Izraela.

W lipcu 1948, podczas wojny o niepodległość Izraela, Sara wraz z czterema braćmi dołączyła do Sił Obrony Izraela jako ochotniczka. Później została nauczycielką i pracowała dla Ministerstwa Edukacji przez czterdzieści lat. W tym czasie udało jej się ukończyć edukację wyższą i uzyskać doktorat w dyscyplinie pedagogiki na Uniwersytecie w Hajfie. W ciągu swojej kariery nauczala sztuki, wykladała na uniwersytecie i stworzyła liczne innowacyjne programy i podręczniki, w których łączyła sztukę z innymi dyscyplinami. Jeden ze skutecznie poprowadzonych przez nią projektów zakładał strategię dla tworzenia prac mozaikowych przez wielu uczestników, co zaowocowało dziesiątkami dużych dzieł zdobiących szkoły i centra kultury w całym Izraelu. W 1994 roku Sara Melzer nagrodzona została przez Przewodniczącego Knesetu za jej wkład w poprawę relacji między żydowskimi i arabskimi uczniami, nauczycielami i pracownikami administracji w izraelskim systemie edukacji, poprzez promocję wartości takich jak piękno, estetyka i kreatywność. W ostatnim ćwierćwieczu, poza oddaniem rodzinie, Sara była też czynną artystką stosującą rozmaite innowacyjne techniki. Jej prace często poruszają tematykę pamięci o Zagładzie, a wiele z

nich wystawianych było na wystawach w różnych krajach.

